

Dr. Vida Sándor*

KÖZÖSSÉGI VÉDJEGY – JOGÉRVÉNYESÍTÉS

A közösségi védjegyről, annak bejegyzéséről, az ezzel kapcsolatos anyagi jogi és eljárásjogi rendelkezésekről és joggyakorlatról az elmúlt években számos tanulmány¹ jelent meg, ugyanakkor a közösségi védjeggyel kapcsolatos jogérvényesítésről nálunk eddig nem jelent meg írás. Holott a gyakorlatban ennek mind aktív (felperesi), mind passzív (alperesi) vonatkozásban hasonló a jelentősége, mint a jogszerzéssel kapcsolatos kérdéseknek.

Tudvalevő, hogy a közösségi védjegy az EU 25 tagállamára kiterjedő egységes oltalmat biztosít, ugyanakkor a valamennyi tagállamra kiterjedő jogérvényesítés ritkaságszámba megy. Persze talán nem is fordult még elő ilyen volumenű védjegybitorlás. De még a több országra kiterjedő jogérvényesítés is ritka, amint azt a legújabb német kommentárban² *Knaak*³ mondja. Szerinte: „A közösségi védjegy országhatárokon átnyúló jogérvényesítésével kapcsolatosan alig vannak tapasztalatok. A közösségi védjegyek jogosultjai rendkívül óvatosak, és a bitorlási pereket általában a nemzeti védjegyek alapján indítják, s rendszerint csak kiegészítőleg, párhuzamosan hivatkoznak az analóg közösségi védjegy jogellenes használatára. A per ilyen esetekben az eljáró bíróság országára korlátozódik. A bíróságok pedig ilyen esetben a nemzeti védjegy használatának jogellenességét vizsgálják.”

Nem különbözik ettől a hazai helyzet sem: közösségi védjegy alapján nálunk is alig indult még bitorlási per. Persze ami késik, az nem múlik.

I. ANYAGI JOG: A KÖZÖSSÉGI VÉDJEGYOLTALOM TARTALMA

A közösségi védjegyrendelet⁴ 9. cikk 1. bekezdésének első mondata a védjegyjog egyik alapelvét juttatja kifejezésre, amikor azt mondja, hogy „a közösségi védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít”.

1. JOGELLENES HASZNÁLAT

E kizárólagos jog alapján a védjegyjogosult felléphet a védjegynek az ő engedélye nélküli használatával szemben, ha a használat a közösségi védjegy árujegyzékében szereplő áruk-

* Jogtanácsos, Danubia Szabadlami és Védjegy Iroda, Budapest

¹ Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, Védjegyvilág, Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület Közleményei

² *Schricker–Bastian–Knaak*: Gemeinschaftsmarke und Recht der EU-Mitgliedstaaten. München, 2006, p. 665 (a továbbiakban: *Knaak* GMV)

³ *Knaak* GMV, 342. széljegy

⁴ A közösségi védjegyről szóló 40/94 EK rendelet hatályos szövege magyarul: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/sita/hu/consleg/1994/R/01994ROO40-20041227-hu.pdf>

kal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban történik [rendelet, 9. cikk (1) bekezdés]. A gyakorlatban a „kapcsolatban” szó értelmezése vetett fel néhány problémát. Így például a BMW-ügyben a holland alperes – használt – BMW gépkocsik forgalmazását, valamint ilyenek javítását, karbantartását hirdette. A hirdetés szövegében „BMW-szakemberek”, valamint „BMW-re szakosodott” kifejezések is szerepeltek. Az Európai Bíróság⁵ előzetes döntésében azt mondta, hogy „az alperes a BMW védjegy használatával a szolgáltatásának alapját képező áruk eredetét határozza meg, az azonos szolgáltatásoktól való megkülönböztetés érdekében. ... a védjegy ebben az esetben is azoknak az áruknak az eredetét jelzi, amelyek a szolgáltatás tárgyai”.

Más aspektusból, nevezetesen a védjegy funkciója oldaláról vetődött fel az ARSENAL (futballcsapat) védjegyének pólókon és emléktárgyakon történő használata, ahol is az alperes azzal védekezett, hogy a használat nem védjegyként történt, hanem az ARSENAL futballcsapat iránti hűség, szimpátia kifejezéseként. Az Európai Bíróság⁶ ezzel szemben azt mondta, hogy ez a magatartás is sérti a védjegyre való kizárólagos használat jogát, valamint ebben az előzetes döntésében elvontan is kifejtette a *védjegy alapvető funkciójáról* szóló nézetét, amelynek lényege, hogy a védjegy csak akkor tudja feladatát a versenyben betölteni, ha biztosítja, hogy azon termékek, amelyeknek megkülönböztetésére szolgál, ugyanattól a vállaltól származnak, vagy pedig egyetlen vállalat ellenőrzése alatt hozták azokat létre, illetve forgalmazták azokat, s ez a vállalat az áruk minőségéért felel.

A használat jogi relevanciájának megítélése persze az eset körülményeitől is függ: nevezetesen, hogy a *közönség* a védjegyet milyen mértékben tartja az áru származására utalónak. A védjegy széles körű ismertsége (az adott ügyben a három csíkból álló ADIDAS védjegyé) ellensúlyozhatja azt, hogy a védjegy dekorációs célokat is szolgált. Ebben az ügyben az Európai Bíróság⁷ azt mondta, hogy minél ismertebb a felperesi védjegy, annál nagyobb a valószínűsége, hogy a közönség egy hasonló megjelölésnél a korábbi, ismert védjegyre gondol. Az ún. erős védjegyet ezért akkor is megilleti az oltalom, ha eredendően gyenge megkülönböztetőképeséssel rendelkezett. A közönség felfogása persze országonként változhat, így előfordulhat, hogy az ilyen közösségi védjegy engedély nélküli használatát az egyik tagállamban a nemzeti bíróság eltiltja majd, a másikban pedig nem.

Közösségi védjegynek harmadik személy által annak cégszövegben, engedély nélkül történő használata az Európai Bíróság gyakorlata szerint alapvetően nem esik a közösségi védjegyrendelet tiltó rendelkezése alá. Ilyen esetben azonban könnyen előfordulhat, hogy az egyes tagállamok nemzeti joga alapján ezt a magatartást valamelyik nemzeti bíróság mégis szankcionálja, például ha az ilyen védjegyhasználat a rendelet 9. cikk 1. bekezdésének c) pontjába ütközik, nevezetesen, ha ezzel a fajta használattal a közösségi védjegy jó hírneve sérül, vagy azt tisztességtelenül kihasználják.

⁵ C-63/97 ügyszám

⁶ C-206/01 ügyszám

⁷ C-408/01 ügyszám

2. ÖSSZETÉVESZTHETŐSÉG

A későbbi megjelölésnek a korábbi közösségi védjeggyel való összetéveszthetősége vizsgálatánál az Európai Bíróság különös súlyt helyez a felperes védjegye *megkülönböztető erejének* vizsgálatára, amint azt az egyik leggyakrabban hivatkozott ítéletében, a PUMA/SABEL-ügyben⁸ kimondotta. Ez a megkülönböztető erő lehet eredendő vagy a bejegyzést követően megszerzett, amit a használat ideje, mértéke, a piaci részesedés eredményezhet – amint azt az Európai Bíróság az ugyancsak gyakran idézett Lloyd-ügyben mondotta. A közösségi védjegy egységességének elvére⁹ tekintettel *Knaak*¹⁰ azon a véleményen van, hogy egy adott védjegy megkülönböztető erejét az EU egésze vonatkozásában egységesen kellene elbírálni, szerinte nem elegendő tehát, ha a megkülönböztető erő csak egyetlen tagállamban bizonyított. Ugyanakkor azonban korrektül azt is hozzáteszi, hogy ennek a kérdésnek (egységes vagy országokénti elbírálás) megnyugtató eldöntése az Európai Bíróságra vár.

Különösen olyan esetekben, amikor az vitatott, hogy a későbbi megjelölés (szó vagy szó és ábra kombinációja) összetéveszthető-e a korábbi közösségi védjeggyel, komoly szerepe lehet a *nyelvnek*, amelyet abban (azokban) az ország(ok)ban használnak, ahol az alperes a kifogásolt magatartását folytatja. A közösségi védjegy bíróságok által eddig lefolytatott ügyekből az a tapasztalat szűrhető le, hogy ezt a kérdést a bíróságok általában úgy bírálják el, mint a nemzeti védjegy jogok megsértése esetén.¹¹ Ennek persze az is lehet az oka, hogy az alperesek nem védekeztek azzal, hogy az összetéveszthetőség más nyelvterületen nem áll fenn. Úgy véljük, ebben a kérdésben is az Európai Bíróság foglal majd állást, ha ilyen kérdést intéznek hozzá, márpedig figyelemmel arra, hogy az Európai Uniónak húsz hivatalos nyelve van, nem valószínű, hogy sokáig váratna magára az ilyen kérdésfeltevés.

3. A VÉDJEGYOLTALOM KORLÁTAI

A közösségi védjegyrendelet 12. cikk c) pontja bizonyos megszorításokkal lehetővé teszi más védjegyének használatát a *saját áru vagy szolgáltatás jelzésére*. Az Európai Bíróság¹² a GILLETTE-ügyben (a reklám szövege magyar fordításban „Ez a penge mind a Perason, mind a Gillette Sensor készülékekhez használható”) példálódzóan felsorolta, hogy mely tényálások nem esnek e rendelkezés hatálya alá. Tilos először is az üzleti kapcsolatok látszatát kelteni, másodsor a hivatkozott védjegy megkülönböztetőképességét vagy a hozzá fűződő

⁸ C-251/95 ügyszám

⁹ Bővebben *Gonda Imre*: A közösségi és tagállami védjegy jog kapcsolata az Európai Unióban. Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, 109. évf., 2. sz., 2004, április, p. 31.

¹⁰ *Knaak* GMV, 177. széljegy; hasonlóan *Ch. Rohnke*: Gemeinschaftsmarken oder nationale Marken? GRUR Int., 2002, p. 979

¹¹ *Knaak* GMV, 192. széljegy

¹² C-228/03 ügyszám

értékítéletet hátrányosan befolyásolni, harmadszor becsmérelni a hivatkozott védjegyet, negyedszer a használt idegen védjeggyel az eredeti termék utánzatát forgalmazni.

A saját árunál vagy szolgáltatásnál más védjegyre való utalásnak persze nem ez a tipikus esete, hanem az, amikor valaki tartozékokat vagy alkatrészeket épít be saját termékébe, s a végtermék reklámozásánál a beépített tartozék vagy alkatrész védjegyére is hivatkozik.

A *védjegyoltalom kimerüléséről* a közösségi védjegyrendelet 13. cikk (1) bekezdése rendelkezik, amikor azt mondja, hogy a közösségi védjegy jogosultja „nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ő hozott forgalomba, vagy amelyeket az ő kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a közösség piacán”. Ezzel a rendelkezéssel kapcsolatosan az Európai Bíróság az „átcsomagolási” (Bristol-Myers-Squibb),¹³ „átcímkezési” (Loenderslot v. Ballantines),¹⁴ „más védjeggyel történő forgalomba hozatalról” (SEBAGO,¹⁵ DAVIDOFF és LEVI-STRAUSS¹⁶) szóló ítéletei elég pontosan meghatározták, hogy a parallel import mely eseteit kell a védjegytulajdonosnak eltérnie.

II. ELJÁRÁS

A rendelet 90. cikk (1) bekezdése alapvetően a joghatóságról és a bírósági határozatok végrehajtásáról szóló 1968. évi Brüsszeli Egyezmény alkalmazását írja elő. Ennek helyébe a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001 EK rendelet (2000. december 22.) lépett, amely az uniós csatlakozás következtében nálunk automatikusan hatályossá vált.

A közösségi védjegy bíróság (Magyarországon) a Vt. 76/H § (1) bekezdése szerint a Fővárosi Bíróság, amelynek határozatai ellen a Vt. 76/H § (2) bekezdése szerint a Fővárosi Ítéltáblához van fellebbezésnek helye. A tagállamokban működő közösségi védjegy bíróságok jegyzékét a Belső Piaci Harmonizációs hivatal (OHIM) honlapja¹⁷ tartalmazza.

1. KIZÁRÓLAGOS JOGHATÓSÁG VÉDJEGYBITORLÁSI ÜGYEKBEN

A közösségi védjegyrendelet 92. cikkének rendelkezése értelmében a közösségi védjegy bíróság kizárólagos hatáskörébe tartoznak

- a közösségi védjegy bitorlásával összefüggő ügyek,
- kártérítés a közösségi védjegybejelentés meghirdetését követő egyes cselekmények miatt (tehát a közösségi védjegy bejegyzése előtti időben elkövetett események),
- a közösségi védjegy törlésének vagy oltalmának megszüntetésére irányuló viszontkereset.

¹³ C-427/93, C-429/93 és C-463/93 egyesített ügyek

¹⁴ C-349/95 ügyszám

¹⁵ C-173/98 ügyszám

¹⁶ C-414/99, C-415 és C-416/99 egyesített ügyek

¹⁷ www.oami.eu.int.ctmcourts

Védjegybitorlási ügyek tekintetében a rendelet 94. cikk (2) bekezdése a közösségi védjegy-bíróóság hatáskörét oly módon korlátozza, hogy az csak az abban a tagállamban elkövetett védjegybitorlási cselekményekre terjed ki, ahol a bíróság székhelye van. Példával megvilágítva: a Magyarországon elkövetett védjegybitorlás szankcionálására csak a Magyarországon működő közösségi védjegy bíróságoknak van hatásköre. *Knaak*¹⁸ az ilyen joghatóságot „forum delicti”-nek nevezi és helytállóan jegyzi meg, hogy ilyen ügyekben a közösségi védjegy bíróság hatásköre területileg korlátozott.

Más lapra tartozik, hogy törlési, illetve oltalom megszüntetési ügyekben a közösségi védjegy bíróság hatásköre a közösségi védjegyrendelet 96. cikk (5) bekezdése értelmében valamennyi tagállamra kiterjed. Az előbbi példánál maradva: ha a Magyarországon működő közösségi védjegy bíróság az alperesi viszontkereset sikerére tekintettel a felperes közösségi védjegyét törli vagy oltalmának megszűnését állapítja meg, akkor az ilyen ítélet hatálya valamennyi tagállamra kiterjed.

2. NEMZETKÖZI ILLETÉKESÉG

Az egyes tagállamokban felállított közösségi védjegy bíróságok illetékességének szabályait a rendelet 93. cikke a következőképpen állapítja meg. *Általában* illetékes:

- az alperes lakóhelye vagy székhelye szerinti közösségi védjegy bíróság (például magyar védjegy jogosult és szlovákiai bitorló);
- ha azonban az alperesnek sem lakóhelye, sem székhelye nincs a közösség tagállamában, akkor a felperes lakóhelye vagy székhelye szerinti közösségi védjegy bíróság (például magyar védjegy jogosult és romániai bitorló);
- ha pedig sem az alperesnek, sem a felperesnek nincs a tagállamokban sem lakóhelye (például amerikai védjegy jogosult, szerbiai bitorló), akkor a Spanyolországban működő közösségi védjegy bíróság.

Bitorlási ügyben *különös illetékességi szabályt* tartalmaz a közösségi védjegyrendelet 93. cikk (5) bekezdése, eszerint

- bitorlás esetén az elkövetési hely szerinti közösségi védjegy bíróság (például magyar védjegy jogosult és törökországi bitorló) előtt is indítható per.

3. A JOGÉRVÉNYESÍTÉS AKADÁLYA: HASZNÁLATTÓL VALÓ ELTILTÁS

A rendelet 106. cikke által lehetővé tett, a közösségi védjegy használatától való eltiltásának intézménye nálunk [valamint a többi kilenc „új” tagállamban, figyelemmel a rendelet 159a cikk (5) bekezdésének rendelkezésére] azt eredményezi, hogy ha a magyarországi (nemzeti vagy nemzetközi) védjegy elsőbbségének időpontja korábbi, mint 2004. május 1. (azaz a

¹⁸ *Knaak* GMV, 248. széljegy

csatlakozás időpontja), akkor a magyarországi védjegy jogosultja kérheti, hogy a közösségi védjegy használatát a bíróság tiltsa meg.

Ilyen kérelem előterjesztésének persze csak akkor van helye, ha a felperes vagy az igényeit peren kívül érvényesítő védjegyjogosult a közösségi védjegyet Magyarországon használja.

Ez a rendelkezés a közösségi védjegy jogosultja számára ugyanakkor impliciten a jogérvényesítés akadályát is jelenti.

4. IDEIGLENES INTÉZKEDÉS

A közösségi védjegyrendelet 99. cikke szerint ideiglenes intézkedés mind a tagállami nemzeti bíróságtól, mind az illetékes közösségi védjegy bíróságtól kérhető, e vonatkozásban tehát nincs kizárólagos joghatóság.

A nemzeti bíróság igénybevételeének lehetőségét biztosító rendelkezés – nálunk – csak akkor nyerhet gyakorlati jelentőséget, ha az ideiglenes intézkedést a keresetlevél benyújtását megelőzően, tehát peren kívüli eljárás keretében kérik [Vt. 95. § (4) bekezdés].

Az ideiglenes intézkedéssel kapcsolatos joggyakorlatból figyelemre méltó a Fővárosi Ítéltábla által a T-POINT-ügyben hozott határozat.¹⁹ Ebben az ügyben a felperes ideiglenes intézkedés elrendelését is kérte, egyrészt közösségi védjegyének, másrészt Magyarországon is oltalom alatt álló nemzetközi védjegyének jogellenes használata miatt. Az első fokon eljáró Fővárosi Bíróság az ideiglenes intézkedést elrendelte. Fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla a nemzetközi védjegyre alapított ideiglenes intézkedést elrendelő végzést érdemben elbírálta és megváltoztatta (= elutasította), az elsőfokú végzésnek a közösségi védjegyre alapított ideiglenes intézkedést elrendelő részét pedig elváltasztotta, és az ügynek ezt a részét a Fővárosi Bírósághoz mint közösségi védjegy bírósághoz tette át, s azt mondta, hogy a két kérelem tárgyában a Fővárosi Bíróság más-más hatáskörű bíróságként jár el. E sorok szerzőjének véleménye szerint eljárásjogilag már a felperesi kereset is hibás volt: közösségi védjegy bitorlása miatti kereseti kérelmet a közösségi védjegyrendelet rendelkezéseire kell alapozni, s a bíróságnak is annak alapján kell elbírálnia, nem pedig a Vt. rendelkezései alapján, még akkor is, ha a rendelet rendelkezései azonosak a magyar jog előírásaival. Sajnálatos, hogy a Fővárosi Ítéltábla határozata erre nem tér ki.

Ugyanakkor megkérdőjelezhető az, a jogászi közvéleményben – a másodfokú határozat alapján – terjedő vélemény, hogy a kétfajta jogcímre és a kétfajta jogi normára alapított igényt ne lehetne egyetlen keresetben érvényesíteni: a közösségi védjegyrendelet 99. cikke értelmében ideiglenes intézkedést mind a tagállami bíróságok, mind a közösségi védjegy bíróságok elrendelhetnek. Ebből pedig az is következik, hogy közösségi védjegy bitorlása miatti ideiglenes intézkedést a magyar bíróság akkor is elrendelheti, ha nem közösségi védjegy bíróságként jár el.

¹⁹ Ismerteti Mikófalvi Gábor in: Védjegyvilág, 2006, 1–2. sz. p. 55

5. AZ ALPERES ÉRDEMI VÉDEKEZÉSE

A közösségi védjegyrendelet 95. cikk (1) bekezdése szerint a közösségi védjegy bíróság a (bejegyzett) közösségi védjegy oltalmát mindaddig érvényesnek tekinti, amíg a bitorlási per alperese azt vitássá nem teszi. Ugyanezen jogszabályhely szerint erre az alperesnek kétféle lehetősége van: kéri az oltalom megszűnésének vagy a közösségi védjegy érvénytelenségének megállapítását, a magyar terminológia szerint annak „törlését”.

A rendelet 95. cikk (3) bekezdése értelmében a nem viszontkereset formájában előterjesztett kifogás csak arra alapítható, hogy a közösségi védjegy használat hiánya miatti megszűnése megállapítható, vagy hogy helye van a közösségi védjegy törlésének egy, az alperest megillető korábbi jog alapján. (Más szóval abszolút lajstromozást gátló okra „kifogás formájában” nem lehet hivatkozni – mondja *Knaak*.²⁰) Kérdéses ugyanakkor, hogy a különös illetékességgel bíró közösségi védjegy bíróság előtt a bitorlási ügyben védekezés előterjeszhető-e azon az alapon, hogy az eredendően fennálló relatív lajstromozási akadály egy másik tagállamban áll fenn.

Mínt hogy e kérdésben a közösségi védjegyrendelet nem ad eligazítást, ennek a kérdésnek a megválaszolása ugyancsak az Európai Bíróságra vár.

Egyébként a puszta „kifogás”-nak a védjegy bitorlási eljárásban nincs különösebb jelentősége, az ilyen kifogás alapján a közösségi védjegy bíróság nem köteles az eljárást felfüggeszteni.

Helytállóan állapította meg például a „csokoládényszüzi”-ügyben az osztrák Legfelsőbb Bíróság,²¹ hogy a rendelet 95. cikk (3) bekezdése alapján előterjesztett érvénytelenségi kifogásnak az ideiglenes intézkedés iránti eljárásban nincs helye. A szerző véleménye szerint az alperes eljárásjogilag akkor járt volna el helyesen, ha az érvénytelenség megállapítása iránt külön eljárást indít, a védjegy oltalomképtelenségének megállapítása iránt (például a háromdimenziós védjegy oltalomképességének problematikus volta). Persze az ideiglenes intézkedést elrendelő másodfokú bírósági határozat kézhezvétele után indított ilyen eljárás enyhén szólva kicsit későn is lett volna.

6. VISZONTKERESET

A közösségi védjegyrendelet 96. cikk (1) bekezdése értelmében a bitorlási per alperese a védjegy oltalmának megszüntetése vagy a védjegy törlése iránt viszontkeresetet terjeszhet elő. A viszontkeresetet mind az eredetileg fennálló feltétlen kizáró okra (a rendelet 9. cikke), mind az eredetileg fennálló viszonylagos, azaz relatív lajstromozást kizáró okra (a rendelet 8. cikke) lehet alapítani. Más szóval – akárcsak a tagállamok nemzeti jogában – ami lajstro-

²⁰ *Knaak* GMV, 260. széljegy

²¹ *Vida Sándor*: Viszontkereset, ill. annak korlátai közösségi védjegy bitorlása miatti eljárásban. *Védjegyvilág*, 2005, 1–2. szám, p. 23

mozást kizáró ok lett volna, azt törlési okként lehet érvényesíteni. Az utóbbi vonatkozásában mindenesetre a rendelet 53. cikkében meghatározott belenyugvási szabály is figyelembe veendő, miszerint relatív lajstromozást gátló ok miatt csak öt évig lehet törlési eljárást indítani, feltéve, hogy az alperesnek tudomása volt róla, hogy a felperes védjegyét használja.

A viszonylagos kizáró okokról rendelkező 8. cikk nem korlátozza a korábbi jogosultak körét a közösségi védjegyek tulajdonosaira, törlési igénnyel a tagállamokban érvényes korábbi nemzeti védjegyek tulajdonosai is felléphetnek.

Magyar vonatkozásban (ez vonatkozik persze a többi kilenc „új” tagállamra is) a közösségi védjegyrendelet 159a cikk (4) bekezdésére tekintettel a viszontkeresetben relatív érvénytelenségi okot azonban csak olyan, korábbi nemzeti vagy nemzetközi védjegyre lehet alapítani, amelyet 2004. május 1. előtt lajstromoztak, jelentettek be vagy szereztek meg. A belenyugvás szabályát a felperes persze ilyen esetben is felhozhatja, bírói mérlegelés tárgya lesz, hogy ez a felperesi ellenkérelem mennyiben vezet majd sikerre.

Viszontkereset esetén a rendelet 96. cikk (7) bekezdése értelmében a közösségi védjegy-bíróóság a bitorlás miatt folyó eljárást felfüggesztheti.

A bitorlási perben előterjeszthető viszontkereset a magyar (német, osztrák stb.) eljárásban új eszköz, a hatályos magyar jog külön közigazgatási (a Magyar Szabadalmi Hivatal előtt indítandó törlési) eljárást és a per felfüggesztését irányozza elő. A közösségi védjegy-jogban a viszontkereset valójában a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM) által hozott bejegyzési határozatnak valamely közösségi védjegy bíróság (észt, máltai stb.) általi felülbírálatának lehetőségét nyitja meg. Az ilyen felülbírálat pedig mind a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal, mind az Európai Bíróság joggyakorlatának alapos ismeretét kívánja meg. Ezért az ilyen viszontkereset – mind a peres felek jogi képviselői, mind a közösségi védjegy bíróság számára – komoly kihívást jelent majd. Nem tekinthető véletlennek, hogy ilyen tárgyú viszontkeresetokről a többi tagállamból is csak ritkán lehet hallani.

E körülményekre tekintettel ha az alperest jelen sorok szerzője maga képviselné, s még ha az utóbbinak kedvező volna is a perbeli pozíciója, viszontkereset helyett inkább a Közöségi Védjegy hivatalnál indítana érvénytelenítési eljárást. A szórványos külföldi gyakorlat alapján arra lehet következtetni, hogy mások is inkább így járnak el.

III. VÉGREHAJTÁS

A jogérvényesítés végső eszköze a végrehajtás, amelyről a jogszabályalkotás rendszertanára tekintettel a közösségi védjegyrendelet nem szól.

E vonatkozásban a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 33/2001 EK sz. (2000. december 22.) rendelet előírásai irányadóak.

E rendelet 33. cikke főszabályként azt mondja, hogy a valamely tagállamban hozott határozatot más tagállamban külön eljárás nélkül elismerik. A kivételekről, például a közrend,

az eljárás szabálytalansága, a 34. és a 35. cikk rendelkezik, a végrehajtás tekintetében pedig a 38–56. cikk előírásai irányadóak.

Védjegyügyekben a hangsúly persze az abbahagyáson van, s minthogy a 44/2001 EK. sz. rendelet ilyen mélységig – érthetően – nem megy, e vonatkozásban a tagállamok nemzeti joga irányadó. Ez azt jelenti, hogy ha más tagállam bírósága akár ideiglenes intézkedéssel, akár ítélettel jogerősen eltiltást rendelt el, akkor nálunk a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény a szellemi jogok megsértése miatti perben hozott határozat végrehajtásáról szóló – a 2005. évben korszerűsített – 84/A §-ának rendelkezései irányadóak. Jelen sorok szerzője ilyen ügygel eddig csak tanácsadás szintjén találkozott.

A Magyarországon működő közösségi védjegy bíróság határozatainak végrehajtása vonatkozásában ugyancsak a fentiek irányadóak, persze azzal az eltéréssel, hogy meghatározott végrehajtási cselekmény foganatosítására az adott ország nemzeti joga lesz irányadó.

ZÁRSZÓ

Amint az az ismételt hivatkozásokból látható, a téma olyan gazdag, hogy arról akár könyvet is lehetne írni. Reméljük, hogy ennek ellenére sikerült – a dolgok jelenlegi állását figyelembe véve – ebben a rövid tanulmányban a gyakorlat számára legfontosabb kérdésekre összpontosítani.